

המוסקיטו שלא הגיע...

קטעים ממאמר מאת נורמן מלאני (NORMAN MALANEY) שפורסם במגזין האגודה האמריקאית להסטוריה תעופתית בגליון סתיו 1999.

תרגום: אבינעם מיסניקוב

חיסלה את חלומם ותקוותיהם להשתתף במירוץ. האחים הציעו את מטוסם למכירה במודעות שפורסמו בעיתוני תעופה שונים. יום אחד הגיעה טייסת לשדה כדי לבדוק את המוסקיטו והורשתה להטיס את המטוס. לאחר מכן עזבה והם לא שמעו ממנה יותר.

(הערת המתרגם: בשלב זה מביא מחבר המאמר ראיון ארוך עם צ'ארלס בינג, טייס שבדק ורכש את המטוס עבור גב' מרי נלסון (הטייסת הנ"ל) והעבירו לפאלם ספרינגס. הראיון ארוך ולא נביאו כאן).

לפי ספרו של לאונרד סאלטר "הנאמנים", למדינת ישראל היו תומכים רבים שסרקו את שוק התעופה האמריקאי אחרי מטוסים צבאיים לשעבר. אל שווימר היה אחד מהם וקרוב לוודאי שהוא היה סוחר המטוסים שרכש ממנה את המטוס.

ההסטוריה של N60648 היא בגדר תעלומה עד שנת 1951 שאז הוטס המטוס מארה"ב לגווי ביי בלברדור שבקנדה בדרך לישראל. טייס ההעברה היה ריי קורץ האמריקאי. הוא הטיס לפני כן מפציץ B-17 לישראל בנסיבות חשודות, מפני שכל העולם נמנע ממכירת ציוד צבאי למדינה החדשה. טיסה זו שכללה עוד שני "מבצרים מעופפים" הסתיימה בישראל לאחר שמתתפיה הפציצו בדרך את קהיר לאחר שחומשו בפצצות בשדה סודי בצ'כוסלובקיה (ראה את הסיפור המלא במאמר על מטוסי ה-B-17 במדור זה).

לפי המגזין BORN IN BATTLE בחוברת מספר 19 משנת 1981, מזג אויר גרוע "תקע" את קורץ ונווטו בגווי ביי למשך ימים רבים. לבסוף הנווט היה צריך לעזוב להכנות חתונתו. סיימור לרנר מניו יורק הגיע כדי להחליפו. לבסוף, בשעה 17:35 בערב של יום חמישי, ה-17 במאי, המריא הצוות במוסקיטו לכיוון שדה התעופה נארסוואק (שהיה ידוע גם כ-BW3 או "בלואי ווסט טרי") בגרינלנד כשזמן ההגעה המשוער היה 21:05. לא נוצר קשר עם המטוס מאז שהמריא ולכן הועברה התראה לטייסת החילוץ ה-6 של ח"א האמריקאי בשעה 01:23 בתאריך 18 במאי. טייסת זו הייתה אחראית לכל פעולות ההצלה אוויריים באזור זה וחולקה לגפים שהיו פרוסים בבסיסים איזוריים רבים.

גף A של הטייסת בבסיס BW1 הרים לאויר מטוס דקוטה מדגם SC-47 ומטוס מבצר מעופף מדגם SB-17 לצורך החיפושים שנערכו באחריות מפקד המשימה בבסיס גווי ביי. בסיס הארמן סיפק גם הוא מטוס SB-17. בשעה 09:30 בבסיס ארגנטיה שבניופאונלנד קיבלו הודעה טלפונית שיש לשלוח מטוס SB-17 ומטוס ימי מסוג קטלינה לבסיס BW-1 לתגבור החיפושים. בשבת 19 במאי, התקבלה בקשה מגף C לקבל מטוס מגף B לצורך החיפוש. בשעה 12:00 ביום המחרת, מטוס SB-17 מספר 3701 שהוטס ע"י מייגור ר. ב. מור וקפטיין ריצ'רד סאקס המריא מגווי ביי. המטוס נשאר בבסיס זה עד תאריך 26 במאי וביצע חיפושים יום יומיים ללא תוצאות.

"רשימת ללוי"ד שפורסמה ע"י חברת הביטוח הלוונדונית "ללוי"דס" מציינת שמטוס N60648 אבד במיצר דיוויס בין קנדה וגרינלנד.

ידיעה קצרה בעמוד הקדמי של העיתון "איבנינג טלגרם" שהופיע בעיר סנט גיוהנס שבניופאונלנד, קנדה, בתאריך 18 במאי 1951:

מטוס נעדר בדרך לישראל: מפציץ מוסקיטו שהוטס ע"י ריי קורץ מהעיר בורבנק, קליפורניה, שהיה בדרכו לישראל, נעדר בטיסה מגווי ביי, לברדור לגרינלנד. כך הודיע אתמול מנהל התעופה האזרחית. דיווח מבסיס ח"א פפרל אמר שהמוסקיטו נפל במיצר דיוויס. המטוס עזב את גווי ביי ביום חמישי והיה אמור להגיע לגרינלנד בבוקר שלמחרת. קורץ, שאליו התלווה נווט, העביר את המטוס לישראל, אמר מנהל התעופה האזרחית.

מספר הרישוי של המטוס לפי מגזיני התעופה הבריטיים מאותה תקופה הוא N60648. הרישום במאגר המידע של מנהל התעופה האזרחי/הפדרלי האמריקאי הוסר ע"י משרד המשפטים האמריקאי ולעולם לא הוחזר. הרישום היחיד שנשאר הוא כרטיס רישום המכיל את שם הבעלים הראשון, סוג המטוס ואותיות הרישום. בכרטיס רשום שהאוורד פ. קניפ ממדינת מרילנד הוא בעליו של מוסקיטו NX60648, ומופיעים שם רק מספריהם הסידוריים של המנועים: V345316 ו-V345294. בכל מטוסי המוסקיטו מעודפי ח"א המלכותי הקנדי שנמכרו לאחר מלחמת ה-II היו מספריהם הסידוריים של המנועים רשומים בשטרי המכר ודבר זה צויין בכרטיס תולדות המטוס של ח"א המלכותי הקנדי. המספרים הסידוריים של המנועים בכרטיס הרישום של מנהל התעופה האזרחי/הפדרלי תואמים בדיוק את אלו הרשומים בכרטיס תולדות המטוס של ח"א הקנדי למטוס מוסקיטו דגם XXV בעל מספר זנב KA996.

מטוס זה, מספר יצרן 897 נבנה ע"י חברת דה הוילנד קנדה בעיר דאונסווי בטורונטו למען ח"א הקנדי, וסופק בתאריך 5.4.1945, ונשלח לפיקוד האויר הראשון בתאריך 18 באוקטובר 1945. הוצב בלהק ההדרכה ה-9 בתאריך 4 ביוני 1946 והוצא משירות בתאריך 18 ביוני 1946. אז הועבר לחברה למכירת נכסי המלחמה ונמכר לחברת סייפל אירקופט בע"מ משדה התעופה דורבל בעיר מונטראול.

בשנת 1946 היה בבעלות האחים פרנק והאוורד קניפ שדה תעופה קטן מחוץ לעיר בלטימור שבמדינת מרילנד בארה"ב. המירוצים האוויריים של גביע בנדיקס עוררו את התעניינותם והם רצו להכנס לתחרות. באותה תקופה עיתוני התעופה פרסמו מודעות על מכירה של מטוסים מעודפי ח"א הקנדי, והאחים נסעו למונטראול, רכשו מטוס מוסקיטו, ורשמו אותו ברשות התעופה האזרחית האמריקאית, הוא קיבל אות קריאה NX60648.

פרנק קניפ הלך לעולמו בשנת 1950 ואחיו בשנת 1968. בנו של האוורד זוכר שאביו ודודו רכשו מטוס מוסקיטו בקנדה והטיסו אותו לשדה התעופה שלהם ליד בולטימור. כשהגיע, הוכנס להאנגר כדי להכינו למירוץ בנדיקס של שנת 1947. כשהאחים ניסו להירשם לאירוע, הודיעו להם שמטוסים שאינם מתוצרת ארה"ב אינם מורשים להשתתף בתחרות זו. הודעה זו

